

Zemkopības ministrija

Par papildlimitu iedales principiem zvejai aiz piekrastes ūdeņiem

Zivsaimniecības konsultatīvās padomes sēde

16.10.2024.

Regulējums par piekrastē neizmantoto nozvejas apjomu (reņģe, brētliņa) pārceļšanu zvejai aiz piekrastes ūdeņiem

- Saskaņā ar **Zvejniecības likuma** 11.panta 4.⁴ punktu, **BIOR** atbilstoši savai kompetencei ik gadu sagatavo un **līdz 15. oktobrim** iesniedz ZM **novērtējuma ziņojumu** par Baltijas jūras un Rīgas līča piekrastes ūdeņos noteiktā **nozvejas apjoma izmantošanas iespējām**. Ja šajā novērtējuma ziņojumā ir norādīts, ka piekrastes ūdeņos noteiktais nozvejas apjoms līdz kārtējā gada beigām netiks pilnībā izmantots, **ZM attiecīgajā gadā neizmantoto nozvejas apjomu iedala zvejai aiz piekrastes ūdeņiem**.

Pamatprincipi noteikumos, kas tiek ievēroti papildlimitu iedalē

MK 11.08.2009. noteikumos Nr. 918 “Noteikumi par ūdenstilpju un rūpnieciskās zvejas tiesību nomu un zvejas izmantošanas kārtību” noteiktie pamatprincipi:

- 1) MK noteikumu Nr. 918 72. punkts: **zvejas limitu, kas** atbilstoši noteikumos noteiktajai kārtībai **paliek neiedalīts** rūpnieciskās zvejas tiesību nomniekiem, gada laikā ir iespējams **papildus iedalīt** esošajiem nomniekiem, **ņemot vērā nomnieku zvejas iespējas un zvejas efektivitāti;**
- 2) MK noteikumu Nr. 918 76. punkts: ja nākamajā kalendāra gadā no līgumslēdzējām pusēm neatkarīgu iemeslu dēļ tiek mainīts (palielināts vai samazināts) pieļaujamais nozvejas apjoms atsevišķām zivju sugām, rūpnieciskās zvejas tiesību iznomātājs **attiecībā pret nomniekiem ievēro proporcionalitāti, mainot (palielinot vai samazinot)** minētos parametrus un sastādot protokolus.

Rīgas līča reņģu papildlimita iedale iepriekšējos gados

- Lai zvejnieki varētu sekmīgāk plānot zveju un apgūt iedalītos nozvejas papildlimitus rudens sezonā, jau 2022. un 2023. gadā biedrība “Latvijas Zivsaimnieku asociācija” (LZA) ierosināja Rīgas līča (RL) reņģu **nozvejas apjoma izvērtējumu veikt jau uz 31. jūliju**, lai neizmantoto nozvejas apjomu piekrastes ūdeņos varētu **iedalīt zvejai** aiz piekrastes ūdeņiem **līdz 31. augustam**.
- ZM iepriekšējos gados pēc konsultācijā ar zvejniekiem un izvērtējot zvejniekiem iedalīto RL reņģu nozvejas limitu **faktiskos apguves procentus uz papildlimitu iedalīšanas brīdi**, noteica visai reņģu zvejai aprēķināto **zvejas efektivitātes vidējo līmeni**, kas **2022. gadā** bija ne mazāk kā **40 %** no limita apguves un **2023. gadā** ne mazāk kā **50 %** no limita apguves.
- Šie attiecīgajam gadam pielietojamie **zvejas efektivitātes līmeņi tika attiecīgi saskaņoti ar zvejniecības nozares NVO un zvejniekiem**, kuriem bija iedalīti reņģu nozvejas limiti RL.

Rīgas līča reņģes papildlimita iedales process 2024.gadā (I)

- LZA 25.07.2024. vēstulē ZM, līdzīgi kā iepriekšējos divos gados, ierosināja **RL reņģu nozvejas apjoma izvērtējumu veikt jau uz 31. jūliju**, lai neizmantoto nozvejas apjomu piekrastes ūdeņos varētu **iedalīt zvejai aiz piekrastes ūdeņiem līdz 31. augustam**.
- Pēc novērtējuma ziņojuma saņemšanas no BIOR, 12.08.2024. ZM elektroniski nosūtīja attiecīgajām NVO un zvejniekiem, kuriem ir iedalīti reņģu limiti RL, aicinājumu līdz 16.08.2024. saskaņot **ZM lēmuma priekšlikumu**, kas paredzēja papildus reņģu zvejas iespējas RL **iedalīt proporcionāli visiem tiem zvejniekiem, kuri atbilstoši zvejas efektivitātes vidējam līmenim līdz 13.08.2024. bija apguvuši vismaz 50 %** no tiem iedalītajiem reņģu nozvejas limitiem RL.
- ZM saņēma **visu NVO un zvejnieku saskaņojumus, izņemot vienu zvejas uzņēmumu, kas norādīja, ka reņģu limita RL zvejas limitu apguve 50 % apmērā augusta mēnesī neatspoguļo zvejas efektivitāti un rosināja zvejas efektivitātes līmeni noteikt vismaz 80 % apmērā**.
- Arī biedrība “**Kuivižu zvejnieku apvienība**” 15.08.2024. vēstulē ZM ierosināja noteikt, ka uz reņģu nozvejas **papildlimitu RL 2024.gada augustā** varētu pretendēt tikai tie **zvejnieki, kas izzvejojuši vismaz 80 %** no tiem **piešķirtā reņģu limita RL** aiz piekrastes ūdeņiem.

Rīgas līča reņģes papildlimita iedales process 2024.gadā (II)

- Rezultātā 2024.gadā RL reņģu papildlimita iedalīšanas procesa saskaņošanā ar zvejniekiem un tos pārstāvošajām NVO **netika panākta vienprātība par reņģu nozvejas RL apguves % piemērošanu uz attiecīgo datumu** (tas izskanēja ZM rīkotajā elektroniskās saskaņošanas procedūrā un arī sniegtajā informācijā par LZA kopsapulces norisi 06.09.2024., kā arī viedokļu atšķirība tika uzturēta ZM rīkotajā attālinātajā sanāksmē MS Teams 09.09.2024.).
- Savukārt **LZA 09.09.2024. vēstulē ZM atkārtoti rosināja papildlimita noteikšanai izmantot iepriekšējos gados jau pielietoto reņģu nozvejas RL apguves procentu** (zvejas efektivitātes rādītāju) – tas ir **50 % apmērā uz papildlimita iedalīšanas brīdi augustā.**

Limitu un papildlimitu iedalē izmantojamie zvejas efektivitātes rādītāji (iedalīto nozvejas limitu apguves %)

- Zvejas efektivitātes rādītājs ir zvejniekam piešķirto nozvejas limitu faktiskais apguves % uz konkrēto brīdi. Piešķirot papildlimitus ZM izvērtē **visu attiecīgā zvejas segmenta zvejnieku vidējo nozvejas limitu apguves %**, kas konkrētajā brīdī tiek piemērots kā zvejas efektivitātes rādītājs.
- Salīdzinājumam, iepriekšējos gados piemērotie zvejas limitu apguves %, kad papildlimiti tika iedalīti pēc BIOR novērtējuma **uz 15. oktobri, tika noteikti 80 % apmērā**. Taču šāda vēla papildlimitu iedale radīja zvejniekiem riskus tos neapgūt pilnā apmērā līdz gada beigām, tāpēc zvejnieki pamatoti rosināja to iespējas gadījumā darīt ātrāk.
- **MK noteikumos Nr. 918 nav noteikts nozvejas limitu apguves procents (zvejas efektivitātes rādītājs), kas būtu jāievēro papildlimitu sadalē!** MK noteikumu Nr. 918 71.¹.2. punkts, kur ir minēti 80 % no limitu apguves, tiek piemērots, kad ZM lemj par nākamā kalendārā gada zvejas iespējām, kas tiek iedalītas zvejniekam - ja vienu gadu pirms iepriekšējā gada zvejniekam iedalītais nozvejas limits faktiskajā nozvejā apgūts vismaz 80 % apjomā, nozvejas limits tiek uzskatīts par pilnībā apgūtu un nākamā gada nozvejas limita aprēķinā to ietver pilnā apjomā. Tāpat jāņem vērā, ka šis **80 % limitu apguves rādītājs ir attiecināms uz visa gada nozveju, nevis kādu zvejas gada perioda daļu.**

ZM priekšlikums par papildlimitu iedalē piemērojamo zvejas efektivitātes rādītāju

- 2024.gadā papildlimitu sadalē, pēc novērtējuma ziņojuma saņemšanas no BIOR uz 15.10.2024., piemērot **visiem zvejniekiem iedalītā attiecīgā zivju limita kopējo vidējo apguves % konkrētajā brīdī**, izvērtējot nozvejas datus LZIKIS;
- Lai turpmāk nerastos domstarpības (nevienprātība) par to, kādu zvejas efektivitātes rādītāju ZM piemēro papildlimitu sadalē, **nākamajos gados ZM lēmumā par zvejas limitu sadali zvejai aiz piekrastes ūdeņiem noteikt, ka iedalot papildlimitus piemēro zvejas efektivitātes rādītāju - visiem zvejniekiem iedalītā attiecīgā zivju limita kopējo vidējo apguves % konkrētajā brīdī**, izvērtējot nozvejas datus LZIKIS.

Paldies par uzmanību!!!